

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ - Δ΄ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ****Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ****ΤΕΤΑΡΤΗ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 2016****ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:****ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ (ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ)****ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)****ΚΕΙΜΕΝΑ**

Vim hostium cavēre debētis; hostes enim de collibus advolāre solent et caedem militum perpetrāre possunt.

Post bellum Actiacum Cassius Parmensis, qui in exercitu M. Antōnii fuerat, Athēnas confūgit. Ibi vix animum sollicitum somno dederat, cum repente apparuit ei species horrenda.

[...] (adulescens)... et fortior hoste, hastā eum transfixit et armis spoliāvit. Statim hostes fugā salūtem petivērunt. Sed consul, cum in castra revertisset, adulescentem, cuius operā hostes fugāti erant, morte multāvit.

Tandem puella, longā morā standi fessa, rogāvit materteram, ut sibi paulisper loco cederet. Tum Caecilia puerae dixit: «ego libenter tibi meā sede cedo». Hoc dictum paulo post res ipsa confirmāvit. Nam mortua est Caecilia, quam Metellus, dum vixit, multum amāvit.

A. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση των παραπάνω κειμένων.

Μονάδες 40

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

Vim	: την αφαιρετική του ενικού αριθμού
collibus	: τη γενική του πληθυντικού αριθμού
Cassius	: την κλητική του ενικού αριθμού
exercitu	: την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό
somno	: την ονομαστική του ενικού αριθμού
ei	: την αφαιρετική του ενικού αριθμού στο θηλυκό γένος
species	: τη δοτική του ενικού αριθμού
ego	: τη γενική του πληθυντικού αριθμού στο β' πρόσωπο
meā	: τη δοτική του πληθυντικού αριθμού στο αρσενικό γένος του γ' προσώπου
sede	: τη γενική του πληθυντικού αριθμού.

Μονάδες 10

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ - Δ΄ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ

B1β. **fortior, longā:** να γράψετε τους άλλους βαθμούς των επιθέτων στο ίδιο γένος, πτώση και αριθμό (μονάδες 2).

multum: να γράψετε το επίθετο στην ονομαστική πτώση πληθυντικού αριθμού του θηλυκού γένους και στους τρεις βαθμούς (μονάδες 3).

Μονάδες 5

B2α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους (να λάβετε υπόψη το υποκείμενο, όπου είναι αναγκαίο):

solent	:	το β' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής παρακειμένου
possunt	:	το β' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής υπερσυντελίκου
dederat	:	το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής μέλλοντα στην ίδια φωνή
transfixit	:	το α' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής παρατατικού στην ίδια φωνή
petivērunt	:	τη δοτική του γερουνδίου
standi	:	το γ' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή
cederet	:	το σουπίνο στην αιτιατική πτώση
mortua est	:	την ονομαστική ενικού της μετοχής του μέλλοντα στο θηλυκό γένος
vixit	:	τη γενική ενικού της μετοχής του ενεστώτα στο ουδέτερο γένος
amāvit	:	την αιτιατική ενικού του γερουνδιακού στο αρσενικό γένος.

Μονάδες 10

B2β. **cavēre, fuerat, confūgit, rogāvit, dixit:** να γράψετε το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής ενεστώτα των παραπάνω ρημάτων στην ίδια φωνή.

Μονάδες 5

Γ1α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων: **militum, perpetrāre, somno, hastā, morte, meā, paulo.**

Μονάδες 7

Γ1β. **Athēnas, in castra:** να μετατρέψετε τους προσδιορισμούς του τόπου, ώστε να εκφράζεται για τον καθένα και η στάση σε τόπο και η απομάκρυνση από τόπο.

Μονάδες 4

Γ1γ. **(adulescens)... fortior hoste:** να γράψετε τον δεύτερο όρο σύγκρισης με τον άλλο τρόπο.

Μονάδες 4

Γ2α. Αφού καταγράψετε τις δευτερεύουσες επιρρηματικές χρονικές προτάσεις που υπάρχουν στα κείμενα (μονάδες 3), να αιτιολογήσετε για την καθεμιά από αυτές τον τρόπο εισαγωγής (μονάδες 3) και εκφοράς της (μονάδες 3).

Μονάδες 9

Γ2β. **«ego libenter tibi meā sede cedo»:** να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική (μονάδες 4) και να αιτιολογήσετε τον τρόπο εκφοράς του ποιητικού αιτίου (μονάδες 2).

Μονάδες 6

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ - Δ΄ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο εξώφυλλο να γράψετε το εξεταζόμενο μάθημα. Στο εσώφυλλο πάνω-πάνω να συμπληρώσετε τα ατομικά στοιχεία μαθητή. Στην αρχή των απαντήσεών σας να γράψετε πάνω-πάνω την ημερομηνία και το εξεταζόμενο μάθημα. Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο και να μη γράψετε πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό με μελάνι που δεν σβήνει.
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Ήora δυνατής αποχώρησης: 18.30

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΤΕΛΟΣ 3ΗΣ ΑΠΟ 3 ΣΕΛΙΔΕΣ